

Sygn. akt IX Ua 3/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział IX Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSO Barbara Kuźdrzał- Kiermaszek /spr/

Sędziowie: SSO Maria Konieczna

SSO Janina Kościelniak

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016r. w Rybniku

sprawy **W. B.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku Wydziału V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 22 października 2015 r. sygn. akt V U 81/15

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego kwotę 90,00 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.**

Sędzia: Przewodniczący: Sędzia:

SSO Maria Konieczna SSO Barbara Kuźdrzał- Kiermaszek SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt IX Ua 3/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 stycznia 2015 roku, znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu W. B. prawa do zasiłku chorobowego w wysokości 100% z ubezpieczenia wypadkowego za okres niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, jakiemu ubezpieczony uległ w dniu 8 kwietnia 2014

roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowane wskutek rażącego niedbalstwa.

W odwołaniu ubezpieczony W. B. zaskarżył powyższą decyzję w całości wnosząc o jej uchylenie i przyznanie prawa do zasiłku chorobowego w wysokości 100% z ubezpieczenia wypadkowego, a także o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ubezpieczony podniósł, iż w trakcie ręcznego transportu podnośnika po spągu, na skutek ograniczonej możliwości rozglądania się, potknął się o szynę i stracił równowagę, na co nie miał żadnego wpływu. Mimo wskazania w protokole powypadkowym przyczynienia się przez ubezpieczonego do wypadku poprzez brak przerw w ręcznym transporcie podnośnika i naruszenia tym samym instrukcji dotyczącej wykonywania ręcznych prac transportowych, naruszenie instrukcji nie miało charakteru umyślnego. Ubezpieczony skupił się bowiem na wykonaniu polecenia przełożonego, dotyczącego m.in. dostarczenia podnośnika do magazynu, a na skutek 6 godzin ciężkiej pracy nieprecyzyjnie określił odległość między poszczególnymi punktami oraz ciężar niesionego urządzenia. Nadto, samo zachowanie się ubezpieczonego nie stanowiło wyłącznej przyczyny zdarzenia.

Wyrokiem z dnia 22 października 2015r. Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego w wysokości stu procent z ubezpieczenia wypadkowego za okres niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, jakiemu uległ ubezpieczony w dniu 8 kwietnia 2014 roku oraz orzekł o kosztach.

Sąd ustalił, że ubezpieczony W. B. jest zatrudniony w (...) Spółce Akcyjnej w K. KWK (...) w P. na stanowisku cieśli torowego pod ziemią. W dniu 8 kwietnia 2014 roku ubezpieczony, na polecenie nadzorującego jego pracę nadgórnika, transportował ręcznie podnośnik mechaniczny do magazynu. Będąc w odległości ok. 2 m od magazynu ubezpieczony idąc międzytorzem potknął się o szynę torowiska i tracąc równowagę upuścił niesiony podnośnik na prawą stopę, na skutek czego doznał złamania z przemieszczeniem dwóch kości śródstopia, palca piątego oraz kostki bocznej stopy prawej. Ubezpieczony transportował podnośnik międzytorzem z uwagi na brak wystarczającej ilości miejsca potrzebnego do transportu obok torowiska.

Zespół powypadkowy uznał zdarzenie za wypadek przy pracy wskazując, iż doszło do niego na skutek przenoszenia podnośnika o ciężarze 38 kg na ramieniu na odcinku ponad 120 m oraz niezachowania dostatecznej uwagi. Jednocześnie, zespół stwierdził, iż wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, a to poprzez transport podnośnika bez wymaganych przerw, a tym samym naruszenie instrukcji kopalnianej nr 422/2003 oraz art. 211 ppkt 2 k.p.

Zgodnie z instrukcją nr 422/2003 bezpiecznego wykonywania ręcznych prac transportowych z dnia 7 listopada 2003 roku obowiązującą w zakładzie pracy ubezpieczonego, masa przedmiotu przenoszonego przez jednego pracownika nie może przekraczać 30 kg przy pracy stałej oraz 50 kg przy pracy dorywczej. Niedopuszczalne jest również przenoszenie przedmiotów o masie przekraczającej 30 kg na odległość przekraczającą 25 m (pkt III ppkt 3.1). Pracownicy wykonujący transport ręczny winni ograniczać długotrwały wysiłek fizyczny i stosować przerwy na odpoczynek (pkt IV).

W okresie od 9 kwietnia do 15 września 2014 roku ubezpieczony pobierał zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego.

Decyzją z dnia 16 października 2014 roku, znak OW/07- (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy wskazując, że wyłączną przyczyną wypadku przy pracy z dnia 8 kwietnia 2014 roku było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowane wskutek rażącego niedbalstwa.

Decyzją z dnia 20 stycznia 2015 roku, znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego w wysokości 100% z ubezpieczenia wypadkowego za okres

niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, jakiemu ubezpieczony uległ w dniu 8 kwietnia 2014 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowane wskutek rażącego niedbalstwa.

Organ rentowy nie kwestionował przy tym, iż niezdolność ubezpieczonego do pracy od dnia 8 kwietnia 2014 roku była skutkiem opisanego wyżej wypadku przy pracy.

Zdaniem Sądu odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Organ rentowy kwestionował prawo ubezpieczonego do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego w wysokości 100% podstawy wymiaru, a to z uwagi na okoliczność, iż wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowane wskutek rażącego niedbalstwa, a to poprzez naruszenie postanowień instrukcji ręcznego transportu obowiązującej w zakładzie pracy ubezpieczonego. Ubezpieczony nie kwestionował naruszenia instrukcji, jednakże podnosił, iż naruszenie nie miało charakteru umyślnego, a jego zachowanie nie stanowiło wyłącznej przyczyny wypadku przy pracy.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r., Nr 167 poz. 1322 j.t. ze zm.) z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje zasiłek chorobowy – dla ubezpieczonego, którego niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy za wypadek przy pracy uważa się zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą. Na mocy art. 9 ust. 1 ustawy zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego przysługują w wysokości 100% podstawy wymiaru.

Nadto, jak stanowi przepis art. 21 ust. 1 cytowanej ustawy świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art. 3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie przyjmuje się, iż rażące niedbalstwo jest zachowaniem graniczącym z umyślnością, ale zarazem takim, które nie daje podstaw do przypisania pracownikowi zamiaru skierowanego na popełnienie czynu. Przez działanie z rażącym niedbalstwem należy rozumieć między innymi sytuację, w których poszkodowany pracownik zdaje sobie sprawę z grożącego mu niebezpieczeństwa, gdyż zwykle ono występuje w danych okolicznościach faktycznych, tak że każdy człowiek o przeciętnej przezorności ocenia je jako ewidentne – a mimo to, z naruszeniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, naraża się na to niebezpieczeństwo, ignorując następstwa własnego zachowania się. Niedbalstwo pracownika jako wyłączna przyczyna wypadku przy pracy wyłącza prawo do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego tylko wtedy, gdy miało charakter rażący, a więc graniczyło z umyślnością (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2008 r., II UK 106/08, LEX nr 580246; podobnie wyr. Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1999 r., II UKN 221/99, OSNP 2001/6/205, OSP 2001/11/169; wyr. Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 1976 r., III PRN 19/76, OSNC 1977/3/55).

Występowanie jakiegokolwiek współprzyczyny wypadku uniemożliwia stosowanie konstrukcji utraty prawa do świadczeń w myśl art. 21 ust. 1 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, albowiem z tego punktu widzenia nie ma znaczenia ani to, która z przyczyn wypadku miała większy ciężar gatunkowy, ani to, w jakim ewentualnie zakresie ubezpieczony przyczynił się do zdarzenia. Istotne jest jedynie, że istniały także inne przyczyny wypadku, niż ewentualne zawinienie ubezpieczonego (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2013 r., II UK 169/13, LEX nr 1421810).

Sąd orzekający w pełni podziela powyższe stanowisko.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, tj. instrukcji ręcznego transportu, do stosowania której ubezpieczony był zobowiązany z mocy art. 211 pkt 2 k.p., nie było spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, a także nie stanowiło wyłącznej przyczyny wypadku przy pracy.

Ubezpieczony transportował podnośnik z naruszeniem postanowień instrukcji z powodu mylnej oceny odległości między poszczególnymi punktami oraz ciężaru niesionego urządzenia spowodowanego kilkoma godzinami ciężkiej pracy, a także skupieniu się na wykonaniu polecenia. W ocenie Sądu takie zachowanie ubezpieczonego nie może stanowić naruszenia przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia w sposób umyślny czy nawet wskutek rażącego niedbalstwa, bowiem ubezpieczony naruszył instrukcję w sposób nieświadomy.

Nadto, naruszenie instrukcji nie stanowiło wyłącznej przyczyny wypadku. Ubezpieczony doznał urazu w wyniku upuszczenia niesionego podnośnika na prawą stopę spowodowanego potknięciem się o szynę torowiska i utratą równowagi. Transport ciężkiego urządzenia ponad dopuszczoną odległość mógł mieć wpływ na sprawność fizyczną, koordynację oraz koncentrację ubezpieczonego, jednakże bezpośrednią przyczyną wypadku było potknięcie się o szynę torowiska, przy czym ubezpieczony był zmuszony do transportu międzytorzem z uwagi na brak wystarczającej ilości potrzebnego miejsca obok torowiska.

W konsekwencji, organ rentowy bezzasadnie odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz powołanych wyżej przepisów, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego w wysokości 100% z ubezpieczenia wypadkowego za okres niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, jakiemu ubezpieczony uległ w dniu 8 kwietnia 2014 roku, o czym orzeczono w pkt 1 sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego stron orzeczono na mocy art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy oraz na podstawie § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 j.t.) w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania. Organ rentowy przegrał spór z ubezpieczonym, wobec czego obowiązany jest do zwrotu na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 60 zł, o czym orzeczono w pkt 2 sentencji.

Organ rentowy złożył apelację od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości.

Zarzucał wyrokowi naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art.233 kpc , mające istotny wpływ na wynik postępowania, poprzez dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego, a w szczególności ustalenie, iż zachowanie ubezpieczonego w trakcie zdarzenia z dnia 08.04.2014r nie nosiło znamion rażącego naruszenia przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia i nie było spowodowane rażącym niedbalstwem.

Ponadto naruszenie przepisów prawa materialnego, w szczególności przez niezastosowanie art.21 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Sąd I instancji przeprowadził wnikliwe postępowanie dowodowe, trafnie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, prawidłowo zastosował obowiązujące przepisy prawa materialnego i procesowego a wydanemu wyrokowi trudno odmówić słuszności.

Wbrew twierdzeniom apelującego w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przepisów prawa procesowego tj. art.233 kpc poprzez dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego.

Wręcz przeciwnie w toku postępowania przed organem rentowym zupełnie dowolnie ustalił on, co znalazło odzwierciedlenie w zaskarżonej decyzji, że wyłączną przyczyną wypadku przy pracy ubezpieczonego było naruszenie przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowane wskutek rażącego niedbalstwa.

To ustalenie nie znajduje potwierdzenia ani w postępowaniu powypadkowym pracodawcy , ani w postępowaniu przed Sądem.

Ubezpieczony jedynie przyczynił się do zaistniałego zdarzenia poprzez transportowanie przenośnika z naruszeniem postanowień instrukcji .

Sąd Okręgowy całkowicie podziela stanowisko Sądu I instancji, że zachowanie ubezpieczonego nie może stanowić naruszenia przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia w sposób umyślny czy wskutek rażącego niedbalstwa, gdyż ubezpieczony naruszył instrukcję w sposób nieświadomy. Dotyczy to w szczególności oceny odległości na którą należało przenieść podnośnik czy też przerw w marszu.

Należy mieć na uwadze fakt, że przyczynienie jest kategorią obiektywną, którą należy rozpatrywać tylko w ramach adekwatnego związku przyczynowego w ujęciu art.361 kc. Zatem nie bierze się pod uwagę żadnych czynników subiektywnych zarówno po stronie pracownika jak i pracodawcy. Pracodawca zresztą doskonale to ocenił , ustalając, że bezpośrednią przyczyną wypadku było potknięcie się o szynę torowiska.

Ustalenia zatem organu rentowego są całkowicie bezpodstawne i nie znajdują potwierdzenia w zebranych materiałach dowodowych.

Mając powyższe rozważana na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną po myśli art.385 kpc.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Maria Konieczna SSO Barbara Kuźdrzał- Kiermaszek SSO Janina Kościelniak